

ཕྱི་ལ་འཛིན་ལས་ཁུངས།
ནང་ཁྱིད་དང་ཕྱི་ལ་འཛིན་ཉམ་ཁག།

DEPARTMENT OF CULTURE
MINISTRY OF HOME AND CULTURAL AFFAIRS

ལས་ཕྱོད་ཁྱུ་དངོས་ ཅ་རྟེན་འཛིན་སྐྱོང་མེ་ཆུ།
ཕྱི་ལ་འཛིན་ལས་ཁུངས།
ནང་ཁྱིད་དང་ཕྱི་ལ་འཛིན་ཉམ་ཁག།

ལྷ་ཁང་ཅེས་སྐྱོད་ལེན་གྱི་སྒྲིག་གཞི་ལས་ལུགས།
སྤྱི་ལོ་ ༡༠༢༡ ཅན་མ།

MINISTRY OF HOME AND CULTURAL AFFAIRS

Telephone: PABX: +975 -2-322284/325116/325118/322694, P.O Box No: 233, Thimphu : Bhutan

ནང་སྤྱི་དང་སྤྱི་ལ་འཛིན་ཅུན་ལག།

DEPARTMENT OF CULTURE

MINISTRY OF HOME AND CULTURAL AFFAIRS

༡། ལྷ་ཁང་ཕྱིས་སྤྱོད་ལེན་གྱི་བྱ་རིམ།

དང་པ་ མི་དམང་གི་ལྷ་ཁང་གཞུང་དགོ་འདུན་གྱ་ཚང་དང་ ཆོས་སྡེ་ སླ་སྡུལ་ མཁན་པོ་སློབ་དཔོན་ལ་སོགས་པ་རྩེ་ལུ་ ཅིས་སློད་ལེན་
སྐབས་ རྩོགས་གཉིས་ལས་ངོས་ལེན་གྱི་བྱ་ངེས་གནད་དོན་གཤམ་འཁོད་རྩེ་ཚང་དགོ་པ་ཡིན།

༡༽ ཡུལ་མིའི་ཁ་བྱུག་ལས་ཆང་དགོ་པའི་དོན་ཆན།

༡ མི་དམངས་ནས་ ལྷ་ཁང་དེ་འཛིན་སྐྱོང་འཐབ་མ་ཚུགས་པའི་གནད་བྱུངས་ གན་ཡིག་ཁ་གསལ་བཀོད་དེ་ལག་ཁྱིས་བཅས་ གྱི་འོག་
ཚུགས་པ་བརྟུན་དེ་ འབྲེལ་ཡོད་མེད་འོག་བདག་སྐྱོང་ལུ་ཕུལ་དགོ

༡ ལྷ་ཁང་གི་འཕུང་རབས་ལོ་རྒྱུས་དང་དེའི་ལྷ་ཁང་གི་ཆོས་ལུགས། ལྷ་ཁང་འཕེན་ཆུང་གི་མཆན་ཐོ་ཆུང་དཔེ་པ་ཡིན།

༣ ལྷ་ཁང་གི་ཁྲི་ཐོག་ཡོད་པའི་ཡོ་བྱེད་ཀྱི་ཐོ་ཁ་གསལ་བྱུང་སྐྱགས་ལུལ་དགོ།

༤ ལོ་ལྷན་གནང་སྟེ་ཡོད་པའི་དུས་མཆོད་འབུམ་སྟེ་ཚུ་གི་ཐོ་ཁ་གསལ་ལྟར་སྒྲགས་ཕུལ་དགོ།

༤ བེད་འོག་བདག་སྐྱོང་ལས་གོང་གནད་དོན་ཚུ་ བདེན་དཔུང་མཐིལ་ཕྱིན་འབད་དེ་ བེད་འོག་ཚོགས་སྡེ་ནང་བཅུགས་ཏེ་ ཆ་འཛིག་གྲུབ་པའི་གྲོས་ཚོད་དང་ཡིག་རིགས་ཆ་ཚང་ རྫོང་ཁག་བདག་སྐྱོང་ལུ་ཕུལ་དགོ།

ཁ་། ལྷ་ཁང་རྩེས་ལེན་མིའི་ཁ་བྱུག་ལས་ཚང་དགོ་པའི་གནད་དོན།

༡ མི་སེར་ནས་འཛིན་སྐྱོང་འབབ་མ་རྒྱལ་པ་ལས་བརྟེན་སྤུལ་ཡོད་པ་ལས་ ཕྱིས་ལེན་མི་དེ་གིས་ ལྷ་ཁང་འདི་ནང་གི་སྐལ་བུ་གྱི་ཆོས་
བུ་སྐྱོང་འབབ་ནི་ ལྷ་ཁང་དེ་དུས་ཐོག་ཉམས་བཅས་དང་ རྟེན་གསུམ་བདག་ཉར་ དུས་ཚོད་འབྱམ་སྟེ་ ཡོ་བྱད་མཚོད་གཞིས་རྒྱ་ ཐ་ན་
ལྷ་ཁང་ནང་བྱ་དགོས་པའི་རིགས་ག་ར་ཉེ་མ་བ་དཀའ་སྟེ་འཛིན་སྐྱོང་དང་ ཡར་རྒྱས་གཏང་དགོས་རྒྱལ་པའི་མ་འོངས་ལེགས་འཆར་གྱི་
ལས་ལེན་དག་བརྟེན་སྤུལ་དགོ།

༡ ལྷ་ཁང་ཚུལ་ལེན་མི་ཆོས་སྡེ་ བླ་མ་ ལྷུལ་སྤྱོད་ མཁན་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་རྒྱུ་ཁྲུངས་ མདོར་བསྟན་འབྲི་སྡེ་ལུ་དགོ།

༣ ཆོས་སྡེ་ལྷན་ཆོག་ས་ནང་སློབ་གྲྭ་པའི་ཆོས་སྡེ་གཅིག་ཡིན་པ་ཅིན་ དེའི་མཆན་སློབ་ཁར་ཡོད་པའི་ ལྷ་ཁང་གི་སློབ་ཁ་གསལ་ཕུལ་
དགོ།

༤ ལྷ་ཁང་འཛིན་སྐྱོང་དང་འབྲེལ་བའི་མ་འོངས་འཆར་གཞིའི་ཨམ་གི་འདྲ་བཟོ་སྒྲེ་ཕུལ་དགོ།

༥ གཞུང་གྲ་ཚང་གི་ཕྱིས་བཞེས་པ་ཅིན་ འདུས་དམངས་ལྷན་ཚོགས་དང་ གྲ་ཚང་ལྷན་ཚོགས་གསུང་གྲོས་གནང་སྟེ་ མི་དམངས་སྐྱེར་གྱི་
ལྷན་ཁང་དེ་བཞེས་ནི་ལུ་ ཐུགས་ཐག་བཅད་གནང་པ་ཅིན་ དཀོན་གཉེར་རྒྱ་གི་དདུལ་ཕོགས་ལ་ཕོགས་པའི་འཛིན་སྐྱོང་རྒྱ་གི་འོས་འབབ་
གཟིགས་ཏེ་བཀའ་ལན་ཡིག་ཐོག་ལུ་གནང་དགོ།

༤ གཞུང་དགོ་འདུན་གྱ་ཚང་གི་ལྟ་ཁང་ཕྱིས་བཞེས་ཚར་བའི་རྗེས་སུ་ ས་ཁོངས་ཀྱི་གནས་སྤངས་དང་ ལྟ་ཁང་གི་ནང་རྟེན་ སྐྱ་མཚོད་
འབྲམ་སྟེ་བཟུང་དགོས་མུ་ དཔེ་ཞིབ་མཐེལ་ཕྱིན་མཛད་དེ་ སྐམ་དགོན་གཉེར་ འོས་བབས་གཟིགས་ཏེ་ བསྐྱོ་བཞག་གནང་ནི།

སྤྱི་འཛིན་ལས་ཁུངས།

ནང་ཁྱིམ་དང་སྤྱི་འཛིན་ཉམ་ཁག།

DEPARTMENT OF CULTURE

MINISTRY OF HOME AND CULTURAL AFFAIRS

ག། རྒྱུ་ཁག་བདག་སྐྱོང་སྤྱི་འཛིན་སྡེ་ཚན་གྱིས་མཛད་དགོས།

༡ གོང་འཁོད་ལྷ་ཁང་ཕྱིས་ཕུལ་མི་དང་ ཕྱིས་བཞེས་མི་གཉིས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་དང་ གོང་འོག་ཚགས་སྡེ་འོས་ཚད་ཚུ་ བདེན་དཔྱད་ཚུལ་
མཐུན་འབད་དེ་ རྒྱུ་ཁག་བདག་སྐྱོང་དང་ རྒྱུ་ཁག་ཚགས་འདུ་ནང་ གཞུང་གོས་རྒྱས་པར་གནང་སྟེ་ ཆ་འཛིག་འབྲུབ་པའི་གོས་ཚད་
རྒྱུ་ཁག་གི་རྒྱབ་སྐྱོན་བཅས་ ཡིག་རིགས་ཆ་ཚང་ སྤྱི་འཛིན་ལས་ཁུངས་ལུ་བྱ་བ་ཕུལ་དགོ།

༡། གཉིས་པ་སྐར་དབང་ལྷ་ཁང་ཕྱིས་སྤྱོད་ལེན་སྐབས་ཚང་དགོ་པའི་གནད་དོན།

ག། ཕུལ་མིའི་ཁ་ཐུག་ལས་ཚང་དགོ་པའི་དོན་ཚན།

༡ སྐར་དབང་གི་ལྷ་ཁང་ཡིན་པ་ཅིན་ ཕུལ་དགོ་པའི་གནད་དོན་དང་ ཁྲིམས་དོན་ལོ་ཚད་ཅན་གྱི་ ནང་མི་བཟའ་ཚང་གར་གི་
ཉེགས་མེད་ལག་བྱིས་ཅན་གྱི་ཞུ་ཡིག་ཕུལ་དགོ།

༡ གོང་འོག་བདག་སྐྱོང་བརྒྱུད་དེ་ ལྷ་ཁང་འདི་ཕུལ་ནི་ཡིན་ཟེར་བའི་ཞུ་ཡིག་

༡ ལྷ་ཁང་གི་ཁྲུ་ཐོག་ཡོད་པའི་ཡོ་བྱེད་ཀྱི་ཐོ་ཁ་གསལ།

༢ ལྷ་ཁང་གི་འབྲུང་རབས་ལོ་རྒྱུས་དང་ དེའི་སྤྱི་ལུ་ཚུ་ཆོས་ལུགས། སྤྱི་མ་རིམ་བྱོན་ཚུ་གི་མཚན་ཐོ་ཚུ་དགོ་པ་ཡིན།

༣ ལོ་ལྟར་ཕུལ་སྤྱོད་ཡོད་པའི་དུས་མཚན་འབྲུམ་སྟེ་ཚུ་གི་ཐོ་ཁ་གསལ།

༤ ལོ་ལྟར་འབྲུམ་སྟེ་ག་གིས་འགོ་འདྲན་འཐབ་ནི་ཡིན་ན་གི་བྱ་རིམ་ཁ་གསལ་འཁོད་དེ་ཕུལ་དགོ།

ཁ། ལྷ་ཁང་ཕྱིས་ལེན་མིའི་ཁ་ཐུག་ལས་ཚང་དགོ་པའི་གནད་དོན།

༡ ལས་ཁུངས་ཀྱི་ལྷ་ཁང་ཕྱིས་ལེན་དང་འབྲེལ་བའི་འབྲི་ཤོག་ནང་ལུ་ཡོད་པའི་དོན་ཚན་གཙོ་བོ་ ལྷ་ཁང་འདི་ནང་གི་སྤྱི་ལུ་ཚུ་གི་ཆོས་རྒྱུན་
སྐྱོང་འབད་ནི་དང་ ལོ་ལྟར་ཕུལ་སྤྱོད་ཡོད་པའི་ དུས་མཚན་འབྲུམ་སྟེ་ཚུ་ལཱ་ག་ཡིན་མ་སྟེ་ ཕྱག་ཕྱིད་ཞུ་ནི་ཡིན་པའི་ལས་ལེན་གན་ཡིག་

༡ ལྷ་ཁང་ཕྱིས་ལེན་མི་ཚོས་སྟེ་ སྤྱི་མ་ སྤྱི་ལུ་སྤྱི་ མཁན་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་བརྒྱུད་ཀྱི་རྒྱབ་ཁྲུང་མདོར་བསྟུས།

༡ ལྷ་ཁང་འཛིན་སྐྱོང་དང་འབྲེལ་བའི་མ་འོངས་འཆར་གཞིའི་ཨམ་གི་འདྲ།

༢། ལྷ་ཁང་བདག་དབང་གི་ཁྲུ་ཐོ་བཀོད།

ག། ལྷ་ཁང་བདག་དབང་གི་མཚན་ཐོ་འདི་ གཞུང་དགོ་འདུན་ཟླ་ཚང་ཡིན་ན་ གཞུང་དབང་དང་ ཆོས་སྟེ་ ཡང་ན་ སྤྱི་མ་སྟེའི་མཚན་
ཐོ་ལུ་བཀོད་ནི་མ་གཏོགས་ སྐར་དབང་མི་རྒྱུད་གི་མཚན་ཐོ་ལུ་འཁོད་ཐབས་མེད་པ་ཡིན།

ཁ། ཡོ་བྱེད་མཚན་ཐོར་ མཚན་གཞིས་ལ་སོགས་པ་གང་ཡོད་ ཆོས་ཕྱོགས་དང་རྒྱུ་ལུ་མེན་པར་ ལྷ་ཁང་གི་མཚན་ཐོ་ལུ་བཞག་དགོ་པ་
ཡིན།

ཕྱི་ལ་འཛིན་ལས་ཁུངས་།

ནང་ཁྱིམ་དང་ཕྱི་ལ་འཛིན་ཉམ་ཁག་།

DEPARTMENT OF CULTURE

MINISTRY OF HOME AND CULTURAL AFFAIRS

༥༽ མནའ་ཚིག་འགན་ལེན།

ལྷ་ཁང་ཕྱིས་སྔོན་ལེན་བསྐྱབས་པའི་རྩེས་སུ་ སློ་མེམས་འབྱུར་ཏེ་ སྤྱི་ལོ་གཞི་གི་གྲོས་འཆར་རེ་ ཕྱགས་སུ་ནས་འབྱུང་རུང་ དམིགས་བསལ་གྱི་གནད་དོན་ལས་བརྟེན་ཏེ་མ་གཏོགས་ དེ་ལུ་གཤམ་གསལ་བཞིན་ཉེས་སྒྲིལ་ཆོག་པ་ཡིན།

༡- ལྷ་ཁང་ཕྱིས་ལེན་མི་གི་ཁ་བྱག་ལས་ ལོག་ཕྱིས་སྔོན་ནི་ཡིན་པ་ཅིན་ ལྷ་ཁང་དེ་ནང་ལུ་ཡར་རྒྱས་གྱི་འགྱུར་བ་དང་ ནང་རྟེན་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་དངོས་ཚུ་ག་ཅི་བབྱམ་ཕུལ་ཏེ་ཡོད་རུང་ དེ་ཚུ་ག་ར་ལྷ་ཁང་གི་བདག་དབང་ཁམ་ནང་ལུ་རྒྱ་དོན་ཡིན་པ་ལས་ དེའི་རིན་དབུལ་ ཕྱིས་བརྒྱབ་མ་ཆོག་པ་ཡིན།

༢- ལྷ་ཁང་ཕྱིས་ཕུལ་མིའི་ཁ་བྱག་ལས་ ལོག་ལེན་ནི་ཡིན་པ་ཅིན་ སྔན་མ་ཕྱིས་ལེན་ཡོད་པའི་མི་དོན་གིས་ ལྷ་ཁང་གི་དོན་ལུ་ནང་རྟེན་གྱིས་གཙོས་པའི་ ས་ཁོངས་ཡར་རྒྱས་བཏང་ཡོད་པའི་ཟད་ཕྱིས་ཚུ་ ཕྱིས་རྒྱབ་སྟེ་སྔོན་དགོང་ཡིན། ཡིན་རུང་ ཟད་ཕྱིས་ལེན་བཞག་གི་ཐད་ མི་དོན་མཐོང་ཁམ་དབང་སྟེ་ཡོད་པ་ཡིན།

༣- གཞུང་སྐོར་དང་ཆོས་སྟེ་ སྐུམ་མཁན་པོ་ སློབ་དཔོན་ག་ར་ཡིན་རུང་ ལྷ་ཁང་ཕྱིས་བཞེས་ཞིན་པ་ལས་ བདག་འཛིན་མེད་པར་སྤང་མེད་སྟེ་བཞག་ཡོད་པའི་ ཉེས་ཐོར་ཡོད་པ་ཅིན་ དེ་ལུ་མ་འོངས་པ་ལུ་ གོ་སྐབས་ཕུལ་ཐབས་མེད་པ་ཡིན།

༤- དམིགས་བསལ་གྱི་གནད་ལས་བརྟེན་པའི་དཀའ་ངལ་རེ་འབྱུང་སྟེ་འབད་བ་ཅིན་ ལྷ་ཁང་དེ་ལོག་ཕྱིས་སྔོན་ལེན་འབད་ཆོག་པ་ ཡིན། དཔེར་ན་

ལྷ་ཁང་ཕྱིས་ལེན་མི་དེ་ལུ་ རྒྱུན་འཇུག་ཆེན་རེ་འབྱུང་བ་ཅིན་དོས་ལེན་ཡོད།

༥- ལྷ་ཁང་དགོན་སྟེ་ཕྱིས་ཕུལ་ཚར་བའི་ཤུལ་ལུ་ སློལ་འཛིན་ལས་ཁུངས་གྱི་རྟོང་ས་ལས་ ལོ་རོགས་ཕུལ་གྱི་རིང་ལུ་ འཛིན་སྐྱོང་ཚུལ་མཐུན་འཐབ་ཡོད་མེད་ དུས་དང་དུས་སུ་ དེས་མེད་ཞིབ་འཇུག་དང་ ལྷ་རྟོག་དབྱེ་ཞིབ་འབད་ནི།

༦- ལྷ་ཁང་དགོན་སྟེ་ ཕྱིས་སྔོན་ལེན་མ་འབད་མ་ལས་ གཞུང་གུ་ཚང་དང་ ཆོས་སྟེ་རྟོང་ས་ལས་ དགོན་གཉེར་ ཡང་ན་ སྐུམ་བསྐྱོ་བཞག་གནད་

༧- འབྲེལ་ཡོད་རིམ་འཛུམས་ཐོག་ ཕྱིས་སྔོན་ལེན་གྲུབ་པའི་སྟན་ལུ་ ཁ་གསལ་ སློལ་འཛིན་ལས་ཁུངས་ནང་འབྱོར་བའི་ཤུལ་ལུ་ བདག་དབང་སློ་སོར་འབད་དེ་ ཆ་བཞག་ཁམ་གྱི་གཞོན་ཤོག་དང་བཅས་ ལྷ་ཁང་ཕུལ་ནང་ཕུལ་ཏེ་ དུངས་གསལ་བཟོ་ནི།

བཀའ་རིན་ཆེ།

ལྷ་ཁང་དགོན་སྟེ་ཕྱིས་བཞེས་ནིའི་དོན་ལུ་ མ་འོངས་འཆར་གཞི་ཁ་གསལ་དགོ་པའི་ཁར་ ལྷ་ཁང་གི་ཡོ་བྱད་མཆོད་ཞིང་ཚུ་ཡང་ འཛིན་སྐྱོང་ག་དེ་འབད་འཐབ་ཡིན་ན་ དེའི་སྐོར་ཁ་གསལ་བཀོད་དགོ།